

תְּקוּן אַרְבַּעִים וְאַרְבָּעָה

עליית השכינה עד כתר עליון

וּלְכֹל הַיָּד הַחֲזָקָה וּלְכֹל הַמּוֹרָא
הַגָּדוֹל, אֵלֶּיךָ עֲשֵׂרְתָּ הַדְּבָרוֹת, חֲמוֹשׁ לְיָמִין
וְחֲמוֹשׁ לְשְׂמֹאל, בְּשֵׁם ב"ן וְדָאִי, [וְזֶה]
ה"ה. פֶּאן סוֹד [הַפְּסוּק]: אֶף יָדֵי יְסֻדָּה
אַרְצָן וְיָמִינֵי מִפְּחָה שְׁמַיִם (יִשְׁעִיה מַח יג).
וְזֶה סוֹד: וְהָיוּ לְאַחַדִּים בְּיָדְךָ (יְחֻזְקָאֵל
לו יז). שְׁעַל שֵׁם ב"ן [פְּתוּב]: וְהָיָה אוֹר
הַלְּבָנָה פְּאוֹר הַחֲמֻמָּה (יִשְׁעִיה לכו),
שְׁמַלּוּי [אוֹתִיּוֹת הַמְּלוּי שְׁלוֹ] הוּא
כְּפִשׁוּט [פְּאוֹתִיּוֹת הַשֵּׁם תְּפִשׁוּט הו"ה],
כ"ו כ"ו² וְא' הוּא [סוֹד] אַחַד. א' וְאָחַד
הוּא [בְּגִמְטְרִיָּה] י"ד. לְפִיכָךְ,
לְאַחַדִּים [א' וְאַחַד] בְּיָדְךָ. וְא' הוּא
[מְרַבֵּת מְשַׁלֵּשׁ אוֹתִיּוֹת] יו"י, שֶׁהֵם
[כְּמַנְיָן] כ"ו³ שְׁתֵּי פְעָמִים אַחַד. וְשְׁתֵּי
יָדִים אֵלּוּ [הֵם כְּנֻגָד]: יָד שְׁלֵם הַמְּלוּי [שְׁלֵם
הַשֵּׁם], יָד שְׁלֵם הַפְּשׁוּט [כְּנֻגָד אוֹתִיּוֹת
הַשֵּׁם בְּעֶצְמָם]. וְאֵלּוּ הֵם יָד הַגְּדוּלָּה, יָד
הַחֲזָקָה, יָמִין וְשְׂמֹאל. כָּל יָד [כְּנֻגָד] שְׁתֵּי
פְעָמִים אַחַד שְׁהוּא כ"ו⁴ לְפִיכָךְ,

וּלְכֹל הַיָּד הַחֲזָקָה וּלְכֹל הַמּוֹרָא
הַגָּדוֹל, אֵלֶּיךָ עֲשֵׂרְתָּ אֲמִירָן ה' לִימִינָא וְה'
לְשְׂמֹאלָא בְּשֵׁם ב"ן וְדָאִי. ה"ה הַכָּא
רְזָא אֶף יָדֵי יְסֻדָּה אַרְצָן וְיָמִינֵי טְפַחָה
שְׁמַיִם (יִשְׁעִיה מַח יג). וְרְזָא דָא וְהָיוּ
לְאַחַדִּים בְּיָדְךָ (יְחֻזְקָאֵל לו יז). דְּשֵׁם ב"ן
בֵּיה וְהָיָה אוֹר הַלְּבָנָה פְּאוֹר הַחֲמֻמָּה
(יִשְׁעִיה לכו) דְּמְלוּי אִיהוּ כְּפִשׁוּט כ"ו
כ"ו. וְא' אִיהִי אַחַד, א' וְאָחַד הָא י"ד.
בְּגִין כָּךְ לְאַחַדִּים בְּיָדְךָ. וְא' אִיהִי יו"י
וְדָא כ"ו, תְּרִין זְמַנִּין אַחַד. וְתְרִין יְדִין
אֲנוּן יָד בְּמְלוּי יָד כְּפִשׁוּט. וְאֲנוּן יָד
הַגְּדוּלָּה יָד הַחֲזָקָה, יְמִינָא וְשְׂמֹאלָא. כָּל
יָד תְּרִין זְמַנִּין אַחַד דָּאִיהוּ כ"ו. בְּגִין כָּךְ

1. כַּתְּבָאָר לְעִיל תַּחֲלִית ת"י מַג.

2. שֵׁם ב"ן נִכְתָּב בְּמִלּוּי: י"ד ה"ה ר"ו ה"ה. אוֹתִיּוֹת הַמְּלוּי הֵם: ר"ד, ה, ו, ה - בְּגִימְטְרִיָּה כ"ו. שֵׁם הו"ה (פְּשׁוּט)
בְּגִימְטְרִיָּה כ"ו, וְשֵׁם ב"ן זֶה פְּעִמִּים כ"ו (פְּשׁוּט). זֶה סוֹד וְהָיוּ לְאַחַדִּים, פְּעִמִּים אֶחָד שֶׁהוּא הו"ה (פְּעִמִּים
הו"ה זֶה חֲמִשִּׁים וְשֵׁתִים - שֵׁם ב"ן); קל"ח פֶּתַח נָה עַמ' רז.

3. ע"י בְּהַקְדַּמַת ת"ז טו, ע"ב, וְלְעִיל בְּסוֹף הַקְדַּמָּה א'.

4. יד אַחַת כְּנֻגָד הַמְּלוּי שֶׁהוּא כ"ו, וְיָד אַחַת כְּנֻגָד הַפְּשׁוּט שֶׁהוּא כ"ו.

לְאֶחָדִים בְּיַדְךָ - בְּשֵׁתֵי הַיָּדַיִם, פְּעָמִים
אֶחָד לְכָל יוֹם, הַכֹּל [שֵׁתֵי הַיָּדַיִם] הוּא
[כְּמִנְיַן שֵׁם] ב"ן.

לְאֶחָדִים בְּיַדְךָ בְּתַרְיֵן יְדִינָה, תַּרְיֵן אֶחָד
כֹּלֵא אִיהוּ ב"ן.

וְתַרְיֵן זְמַנֵּינָה י"ד אֲנוּן כ"ח, וְדָא כְּחַ
דְּחֻכְמָה, כְּחַ מְהַ, חֻכְמָה סְתִימָאָה, דְּתַמְנָן
מְקוּרָא דְתַרְיֵן יְדִינָה אֲלִינָה. וְא' בְּהַ
אֲתַעְבְּדִית שְׂכִינְתָא אֲב"ן פְּגוּנָא דָא יוּד
הַה וְאוּ הַה. וְרָזָא דָא אֲבָן מְאָסוּ הַבּוֹנִים
(תְּהִלִּים קִיחַ כב). וְבְהַ תַּרְיֵן זְמַנֵּינָה יְד,
יְהו"ה יוּד הַה וְאוּ הַה, יְהו"ה יוּד הַה
וְאוּ הַה. וְבְהַ אִיְהִי גֵן הַמְלִיךְ בְּגֵן סְפָרִין
דְּאוּרִינְתָא, וְדָא לּוּחֹת הָאֲבָן. וְתַרְיֵן יְדִינָה
אֲנוּן מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד וּמְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף
לְאַתְחַבְּרָא כְּחַד, תַּרְוִיְהוּ בְּשִׁקּוּלָא חֻדָּא
יְמִינָא וּשְׂמָאֲלָא. וְעוּד, לּוּחֹת הָאֲבָן
מְסֻטְרָא דְחֻכְמָה וְדָא י', אֲבָן.

וְשֵׁתֵי פְּעָמִים י"ד הֵם כ"ח, וְזֶה כְּחַ
דְּחֻכְמָה [אוֹתִיּוֹת כ"ח מְחַכְמָה], כ"ח
מְהַ, חֻכְמָה סְתִימָאָה⁵, שְׁשֵׁם מְקוּרָא
שֵׁתֵי יָדַיִם אֲלוּ. וְעַל יְדֵי א' הַשְׂכִּינְהַ
נְעֻשִׁית אֲב"ן⁶, עַל דְּרָךְ זֶה: יו"ד ה"ה
וְא"ו ה"ה. וְזֶה סוּד: אֲבָן מְאָסוּ הַבּוֹנִים
(תְּהִלִּים קִיחַ, כב). וְכּוּ שֵׁתֵי פְּעָמִים י"ד:
יְהו"ה - יו"ד ה"א וְא"ו ה"א [שֵׁם מ"ה,
וְסוּד הַכֹּל י"ד אוֹתִיּוֹת], יְהו"ה - יו"ד
ה"ה וְא"ו ה"ה [שֵׁם אֲב"ן], סוּד הַכֹּל י"ד
אוֹתִיּוֹת]. וְכּוּ [שֵׁם אֲב"ן, כְּמִנְיַן ג'ן].
הִיא גֵן הַמְלִיךְ, בְּגֵן פְּרִשִׁיּוֹת הַתּוֹרָה,⁷
וְזֶה לּוּחֹת הָאֲבָן. וְשֵׁתֵי הַיָּדַיִם הֵם
מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד וּמְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף, לְהַתְחַבֵּר
כְּאַחַד, שְׁנֵיהֶם בְּהַשְׁוֵאָה אַחַת, יְמִין
וּשְׂמָאֲלָא. וְעוּד, לּוּחֹת הָאֲבָן הֵם מְצַד
הַחֻכְמָה, וְזֶה [סוּד] י"א שְׁהִיא אֲבָן.⁸

וְבַא וְרָאָה, סוּד כֹּל צְרוּפֵי הַשְּׂמוֹת
מִתְחַלְקִים עַל פִּי כְּמַה סוּדוֹת עֲלִיזִים,

וְתָא חֲזִי רְזָא דְכֹלֵא צְרוּפֵי שְׂמָהָן
מִתְפָּרְשֵׁן בְּכַמְהָ רְזִין עֲלֵאִין, וְכֹלֵא

5. עי' פתחי חכמה ודעת, שערי רמח"ל, עמ' שע: "ופרטיות המחשבה הוא שורש הבינה - לצאת הדברים מן החכמה לפועל, וזהו חכמה [כח מה]; אדיר במרום ח"א, עמ' סח: "כי חכמה סתימאה הוא שורש התורה, בסוד חכמה כ"ח מ"ה"; שם ח"ב, עמ' פא; תקט"ו תפלות ת' קלט, ת' קן (סוף).
6. השכינה היא מלכות, שם ב"ן, ועם א' היא אב"ן.
7. עי' ת"ז תי' כח, עב, ע"ב; ר' לעיל תי' מא, הערה 14, עיין אדיר במרום ח"א עמ' נג: "ובהיות זאת האבן [הקירטא] כלולה מן הכל, הרי כבר היא שלמה בכל כוח ועצמה הצריך לה. והיא באמת אבן, בסוד שם ב"ן, וא' מתחבר בו בסוד יה"ה דז"א, דהיינו י"י. והוא ג"ן, בסוד ג"ן סדרים דאורייתא. ואז הוא הולכת בכל תוקף אל ס"מ הרשע, ומכה אותו מכה שאין לו עוד תקומה".
8. עי' ת"ז תי' יח, לב, ע"א.
9. עי' שם בהקדמה, ח, ע"א.

והכל תלוי בשמו הקדוש [יהו"ה], כלל הכל. ובתחלה מתחלקים הצרופים לע"ב [לשבעים ושתיים שמות], בסוד של שלש אותיות [כל אחד], והם ע"ב¹⁰. ואחר כך השכינה משלימה הכל ליהו"ה¹¹, והם י"ב צרופים [של שם יהו"ה], וזה סוד י"ב שבמים¹². ומהצרופים של שלוש אותיות הם ע"ב זקנים. אבל שנים [מתוכם], נאמר עליהם: וישארו שני אנשים¹³ וגו' (במדבר יא, כו). והכל הצדק, ודאי, על פי מדרגות הסודות העליונים.

והנה הרועה הנאמן בא, פתח ואמר, רבי רבי, ודאי בשעה שעמדו ישראל על הר סיני, נאמר עליהם: והייתם לי סגלה (שמות יט, ה). יש סגול כמו זה ... , ויש סגלה - זו סגולתא - כמו זה ... . סגול - מצד של שלשה אבות, חסד גבורה תפארת. סגלה [סגולתא] - זה אבא ואמא ודעת [עליון] שהוא [סוד] המזולא, שבו נכללו¹⁴ וזה סוד, שאז [בהר סיני] עלו ישראל למדרגות

בשמה קדישא כלל דכלא תליא. ובקדמיתא מתפרשא צרופין לע"ב ברזא דתלת אתון ואנון ע"ב. לבתר שכינתא אשלימת פלא ליהו"ה ואנון י"ב צרופין. ורזא דא תריסר שבטין. ומצרופי תלת אתון אנון ע"ב זקנים. אבל תרין אתמר בהו וישארו שני אנשים וכו' (במדבר יא כו). וכלא אצטרף ודאי לפום דרגין רזין עלאין.

והא רעיא מהימנא אתי פתח ואמר, ר' ר' ודאי בשעתא דקמו ישראל על טורא דסיני אתמר בהו והייתם לי סגלה (שמות יט ה). אית סגול כגונא דא ... ואית סגלה דא סגולתא כגונא דא ... סגול מסטרא דתלת אבהן חסד גבורה תפארת, סגלה דא או"א ודעת דא מזולא דבה אתפלילי. ורזא דא דכדין סלקי

10. עי' בת"ז הקדמה, ח, ע"ב; "ואלין אינון ע"ב הוין דנפקין מן יו"ד ה"י וי"ו ה"י: יהו, היו ההי, ההו, הוה, יחה..." וכן על זה הדרך סך הכל ע"ב (שבעים ושתיים שמות של שלוש אותיות כל אחד).

11. עי' ת"ז תי' י, כה, ע"ב, שהשכינה היא כנגד אות ה' אחרונה שבשם והיא משלימה את כולם.

12. עי' זהר קרח ח"ג, קעט, ע"ב.

13. על ע"ב זקנים, נראה שרבינו רומז כאן לשבעים איש מזקני העם שאסף משה רבנו אחרי תלונת המתאוים לבשר. ושם (במדבר יא, כה): וירד ה' בענן וידבר אליו, ויאצל מן הרוח אשר עליו ויתן על שבעים איש הזקנים... וישארו שני אנשים במחנה, שם האחד אלדד ושם השני מדד. ונראה ששבעים ושתיים, זה השבעים זקנים והשני אנשים.

14. מזלא, דיקנא של אריך. עי' שער הכוונות דרוש ה', עמידה, מא, ע"א; קל"ח פתח קיא, עמ' שיד-טו. עי' פתח קז: "כל התלת רישין של א"א מאירים בדיקנא, כי היא ממש גילוי ההנהגה הזאת של חד"ר". ובפתח קיא עמ' טו: "אבא ואמא] נשרשים בסוד מזל נוצר ומזל ונקח בדיקנא עצמה בזמן התפשטה".

עליונות, עד אריך אנפין¹⁵ ודאי. ובכחינה זאת נתנה להם התורה בראשונה, ולגביה [נאמר]: לחת האבן (שם כר, ב).

בא וראה, שבאותה שעה [של מתן תורה] היו שני המאורות הגדולים [זו"ן] שוים באחד, ועם כל זה לא נשלם הדבר. ומהו השלמות [של הדבר]? אלא שישאל האל היו צריכים להתחזק השלמות בראוי שהשכינה כבר עלתה עד פתח, ונמצאת במשקל ושווי אחד עם בעלה [ז"א]. וזה סוד פתח, עליו [נאמר]: שני המאורות הגדולים (בראשית א, טו). אבל מצד שלמטה: המאור הגדל [...] המאור הקטן (שם, שם). ומצד זה [של הפתח] נתנה התורה בראשונה, כמו שנתבאר.

בא וראה, בגלל זה לא נתנה תורה אלא לאוכלי המן (מכילתא בשלה, ז),¹⁶ כמו שכתוב עליו: למען אנסנו הילף בתורתו וגו' (שמות טז, ד). שלחם, [שבא] מצד שלמטה, יוצא מהגוף. אבל המן [שבא] מצד שלמעלה, אין בו פסלת, לפיכך הוא נבלע ברמ"ח אברים.¹⁷ ולפיכך המן הצריך בתחלה בשביל נתינת התורה.

ישאל לדרגין עלאין עד א"א ודאי. ומסטרך דא אתיהיב להו אורייתא בקדמיתא, ובה לחת האבן.

תא חזי דבההוא שעתא הוו תרין מאורות גדולים שוין פחדא, ועם כל דא לא אשתלימת מלה. מאי שלימו. אלא דישאל הא צריכין לאקמא שלימו פדקא יאות. דשכינתא כבר סליקת עד פתח, ואשתפכת בשקולא חדא בהדי בעלה. ורזא דא פתח, בה תרין מאורות הגדולים. אבל מסטרך דלתתא, המאור הגדל המאור הקטן. ומסטרך דא אתיהיב אורייתא בקדמיתא פמה דאמינא.

תא חזי בגין דא לא נתנה תורה אלא לאוכלי המן (מכילתא בשלה יז) דכתוב בה למען אנסנו הילף בתורתו וכו' (שם טז ד). דנהמא מסטרך דלתתא, בגין פך נפיק מגופא. אבל מן מסטרך דלעלא דלית תמן פסלת, בגין פך נבלע ברמ"ח אברים. ובגין דא מן אצטריך בקדמיתא, למיהב אורייתא.

15. כדברי חז"ל: שנראה להם הקב"ה על הר סיני כזקן; זקן רמז לדיקנא של אריך אנפין; עיי' מכילתא בשלה פ"ד: "נגלה בסיני כזקן מלא רחמים".

16. ושם לשון המכילתא: "ר' שמעון אומר לא ניתנה התורה לדרוש אלא לאוכלי המן". עיי' תנחומא בשלה, אות כ'; ובילקוט שמעוני שמות טז, רנח: "לא ניתנה תורה לידרש אלא לאוכלי המן".

17. עיי' יומא עה, ע"ב; תהלים רבא מזמור עח: "והנה על פני המדבר דק מחוספס, שהיה נבלע ברמ"ח איברים כמנין מחספ"ס".

אָבֵל תָּא חֲזִי מַה פְּתִיב וַיִּסְעוּ מֵהַר ה' (במדבר י לג) דְּלָא בְּעוּ לְאַתְקִימָא בְּתַקוּנָא דָּא, דְּאִיהוּ תַקוּנָא עֲלָאָה זַתִּיר מִכָּל בְּנֵי עֲלָמָא. וּבִמְן אַתְמַר וְנַפְשֵׁנוּ קָצָה בַּלְחָם הַקְּלוּקֵל (שם כא ה). פְּדִין נַחְתוּ לְתַתָּא לְמַהוּי פִּשְׁאָר בְּנֵי עֲלָמָא. וּבַעֲגָל אֲמָרוּ (שמות לב ד) אֱלֹהֵי אֱלֹהֵיךָ יִשְׂרָאֵל, אֱלֹהֵי לְתַתָּא וְלֹא לְעֵלָא. אֲשֶׁר הָעֲלוּךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם הַכָּא ו', דְּבַרְזָא דָּא נִפְקוּ מִמִּצְרַיִם, וְהָא אַתְמַר כְּגַבּוּר עַל הַיָּם, וּמַהְכָּא תַלְתָּן סְטָרִין אַחְרָנִין בְּאַתְפִּשְׁטוּתָא דְּדַרְגִּין. וּבְגִין דְּלָא אֲקִימוּ יִשְׂרָאֵל תַקוּנָא בְּדָקָא יָאוּת לָא אֲשַׁתְּלִים תַקוּנָא. אָבֵל לְזַמְנָא דְּאִתִּי נְכוּן יִהְיֶה הַר בֵּית ה' בְּרֵאשׁ הַהָרִים (ישעיה ב ב) דָּא כְּתָר עֲלָאָה. פְּדִין וְהִזְהֵ אֹר הַלְבָנָה כְּאוּר הַחֲמָה (שם ל כו) וְדָאִי. בְּהֵוֹא זְמַנָּא אֲשָׂא עֵינֵי אֶל הַהָרִים מֵאִין יְבוּא עֲזָרֵי דָּא שְׂכִינְתָּא, אִין - דָּא עֲתִיקָא קְדִישָׁא. מֵאִי יְבוּא.

אָבֵל פֹּא וְרָאָה מַה פְּתוּכִ: וַיִּסְעוּ מֵהַר יְהוָה (במדבר י לג), שְׁלָא רְצוּ לְעַמּוּד בְּתַקוּן הַיְהוָה,¹⁸ שְׁהוּא תַתְּקוּן הָעֲלוּיָן הַיּוֹתֵר [גְּדוֹל שְׁנַתָּן] לְכָל בְּנֵי הָעוֹלָם. וְעַל הַמְּן נֹאמְרִי: נַפְשֵׁנוּ קָצָה בַּלְחָם הַקְּלוּקֵל (שם כא,ה). אִזּוּ יִרְדּוּ לְמַטָּה, לְהִיּוֹת כְּפִשְׁאָר בְּנֵי עוֹלָם.¹⁹ וּבַעֲגָל אֲמָרוּ: אֱלֹהֵי אֱלֹהֵיךָ יִשְׂרָאֵל (שְׁמוֹת לִב,ד), אֱלֹהֵי - [דְּהֵינּוּ] לְמַטָּה²⁰ וְלֹא לְמַעְלָה. אֲשֶׁר הָעֲלוּךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם (שם שם,שם), כֹּאן ו' [שְׁל הָעֲלוּךָ], שְׁפַסּוּד זֶה יִצְאוּ מִמִּצְרַיִם,²¹ כְּמוֹ שְׁנֹאמְרִי: כְּגַבּוּר [עֲזִיר אֲנִפִין] עַל הַיָּם²² (תְּנַחֲמוּ אֶשְׁוֹיָתוּ) וּמְכָאן הַסְטָרִין אַחְרָנִין תְּלוּיִם [כְּאַחֲוֵרִים דְּזו"א] בְּהַתְּפִשְׁטוּת הַמְּדַרְגוּת, וְזֶה מַה שְׂבַקְשׁוּ. וּכְיוּן שְׁלָא תַחְזִיקוּן יִשְׂרָאֵל תַתְּקוּן [שְׁל הַר סִינַי] כְּרָאוּי, לֹא הַשְׁלָם תַתְּקוּן. אָבֵל לְעַתִּיד לְבוּא: נְכוּן יִהְיֶה הַר בֵּית יְהוָה בְּרֵאשׁ הַהָרִים (ישעיה נב), זֶה כְּתָר עֲלוּיָן. אִזּוּ: וְהִיָּה אֹר הַלְבָנָה כְּאוּר הַחֲמָה (שם לבו), וְדָאִי. עַל אוֹתוֹ הַמְּן [כְּתוּב]: אֲשָׂא עֵינֵי אֶל הַהָרִים מֵאִין יְבוּא עֲזָרֵי (תְּהִלִּים קכא,א), [עֲזָרֵי] - זֶה הַשְׂכִּינָה שְׁנַקְרָאת עֲזָר,²³ אִין - זֶה

18. והרי היו צריכים להחזיק השכינה למעלה בכתר. עי' גם כן שבת קטז, ע"א. התורה שנתנה בהר סיני היתה בבחינת כתר - דהיינו אצילות, בבחינת קבלה.
19. עי' יומא שם ובפרש"י.
20. בשעה שאמרו: "עשה לנו אלהים אשר ילכו לפנינו" (שמות לב, א), לפנינו - דהיינו למטה - עי' לעיל בהקדמה א', וגם אלה רומז על ו' קצוות, ראה זהר ח"א, א, ע"ב, ע"ל: "מי ברא אלה".
21. עי' ת"ז תי' כב, סז, ע"א: ו' היינו בחי' הקב"ה, ד"א, שע"י ד"א (ו' קצוות) יצאו ממצרים.
22. עי' מכילתא בשלח פ"ד: ה' איש מלחמה - למה נאמר? לפי שנגלה על הים כגבור עושה מלחמה". שם יתרו פ"ה; ילקוט שמעוני פט"ו, ס' רמו; עי' זהר פנחס ח"ג, רל, ע"א.
23. זהר פנחס רכש ע"א; ת"ז תי' ע' קלד, ע"א; עי' לעיל תי' מג, לקמן תיקון מה, ד"ה: בהווא זמנא אתמר בישראל.

עתיקא קדישא. ²⁴ ומהו יבוא? אלא פאן
סוד עליון, כמו שאמר: אתי מלכנון
פלה אתי מלכנון תבואי ²⁵ (שיר ד, ח).

אלא הכא רזא עלאה כד"א אתי
מלכנון פלה אתי מלכנון תבואי (שיר ד
ח).

בא וראה, השכינה, ודאי היא קשר של
כל המדרגות, ועליה [נאמר]: תחלת
המחשבה [אין סוף], סוף המעשה
[השכינה]. ²⁶ והכל נקשר כד מהראש
של הכל עד הסוף של הכל. והשכינה
כד היא מקשרת הכל. לפיכך: מאין יבא
עזרי, זה און - פתר עליון [שהוא אין
סוף, בחי עתיק], שמשם מתחילה
השכינה לקשור קשרים. וסוד הדברי:
אשת חיל עטרת בעלה ²⁷ (משלי יב, ד).
וזה אבן שמעלים אותה עד אין תכלית
[אין סוף]. ²⁸ שהרי כל המדרגות נמדדו
על פי השעור הזה. וסודות אלו נמסרו
למי שזרע ללכת בדרך הסודות
העליונים כמו שראוי. ²⁹

תא חזי שכנינתא ודאי קשרא דכל דרגין
איהי, דבה תחלת המחשבה סוף
המעשה. וכלא אתקשר הכי מרישא
דכלא עד סופא דכלא. ושכינתא הכי
איהי קשורא דכלא. בגין כך מאין יבוא
עזרי, דא אין פתר עלאה דמתמן שראת
שכינתא לקשרא קשרין. ורזא דמלה
אשת חיל עטרת בעלה (משלי יב ד). ודא
אבן דסלקין לה עד אין תכלית. דהא
כלא בשיעורא דא אשתערו פלהו דרגין.
ורזין אליון אתמסרו למאן דידע למיהת
בארח רזין עלאין פדקא חזי.

בא וראה, הגם שהשכינה היא כלל
הכל, בזמן שנקבלה מראשית הכל עד
סוף הכל, אזי נועדה להיות בת זוג
למלך [הקדוש ברוך הוא - ז"א] ודאי,
וכך ראוי. וזה סוד: אתי מלכנון פלה

תא חזי עכ"ד דשכינתא איהי כללא
דכלא, בזמנא דמשירותא דכלא
אתכלילת עד סופא דכלא, כדין אנדמנת
למהוי בת זוג למלכא ודאי, והכי

24. עי' אדרא זוטא ח"ג, רפח, ע"ב.

25. אתי - זה רמז לעתיקא קדישא, שממנו הכל; כלה - רמז לשכינה, השכינה באה מעתיק, דרך הלבנון - אולי זה סוד החסדים. עי' זהר פנחס ח"ג, רכו, ע"א; לקמן תיקון סז.

26. עי' לעיל תי' לט, הערה פ. וצ"ל שכבר בתחילת המחשבה היתה השכינה, וז"ס עטרת בעלה. עי' קל"ח פתח קד ח"ד: "סוד זה הוא אשת חיל עטרת בעלה, שהיא השכינה, שזה כח השכינה שנקראת אבן דזרקין לה עד א"ס, והיינו כי היא תחילת המחשבה".

27. עי' תי' תי' י', כד, ע"ב; אשת חיל היא המלכות נמצאת בעטרה - בכתר.

28. עי"ש, לעיל תיקון לט.

29. עי' תי' לט בדבר אברהם סבא; עיין יחוד הגן, אדיר במרום עמ' מא.

(שיר שם, שם), אף על פי שהיא עולה עד האין סוף, היחוד שלה בכן זוגה, [כמו שכתוב]: אתי מלבנון תבואי (שם, שם). לפיכך: עזרי מעם יהוה (תהלים שם, שם), [עזרי] - זו אימא שנמצאת עם הוי"ה [ז"א], והיא שעשתה שמים וארץ [זו"ן]³⁰, שהרי היא בונה אותה [את המלכות, ארץ] בנן פראוי להתחבר עם המלך [עם ז"א, שמים].

אתחזי. ורזא דא אתי מלבנון בלה, אף על גב דאיהי עד אין סוף סלקת, יחודא דילה בבת זוגה, אתי מלבנון תבואי בגין כך עזרי מעם ה' דא אימא דקנמת עם ה', ואיהי דעבידת שמיא וארעא, דהא איהי בניאת לה בננא פדקא יאות לאתחברא בה במלפא.

בא וראה, בזמן שתעלה השכינה עד ההוא פתר עליון, שכתוב עליה: נכון יהיה הר בית ה' בראש ההרים (ישעיה בב), אז יתקן העולם אחריה תקוֹן פראוי. ובזמן ההוא: אל יתן למוט רגלך (תהלים שם, ג) [רגלך] - זה משיח בן יוסף. ואימתי? אלא בזמן ש: אל ינום שמרך - זה עתיקא קדישא, שעליו [נאמר]: הנה עין יהוה אל יראוי³¹ (שם לג'יח), [יראוי] זה משיח בן יוסף³² שכלם תלויים בו. למיחלים לחסדו (שם שם, שם) - שפך התחברו [הענינים] למעלה, ימין [חסד] ושמאל [יראה, גבורה] פאחד. ולמטה: והיו לאחדים

תא חזי בזמנא דתסתלק שכינתא עד ההוא פתר עלאה, דכתיב בה נכון יהיה הר בית ה' בראש ההרים, פדין אבתרה יתתקן עלמא תקוֹנא פדקא יאות. ביהוה זמנא (תהלים שם ג-ה) אל יתן למוט רגלך דא משיח בן יוסף. אימתי. אלא בזמנא דאל ינום שמרך דא עתיקא קדישא, דבה (שם לג יח) הנה עין ה' אל יראוי דא משיח בן יוסף וכלהו דתלון

30. עי' ת"ז תי' ע', קלג, ע"ב; אימא בנתה פרצוף ז"א (שמים) ונוקבא (ארץ).

31. עי' אדרא רבא ח"ג, קכט, ע"ב; בא"א [שעליו כתוב: לא ינום ולא ישן] יש עין אחת, והיא עינא פקחא, ואינה נסגרת; עיין אדיר במרום עמ' ש: "בא"א... נעשה הכל עין אחת לבד, בסוד: הנה עין ה' אל יראוי"; שם עמ' רפה: "והנה האדם למטה הוא בצורת זעיר ונוקביה, ולכן יש הכיסויים [עפעפיים]... אבל באריך לא נמצא כסיו כלל"; עי' שם רצז-רצט, שכג; לעיל תיקון מג הערה 11 ו-12; עין לקמן באירא קדישא, תי' סט; תקט"ו ת' קמא: "ומצד אריך: העם ההולכים בחושך ראו אור גדול, וזה אור של עינא פקחא שנא' בו לא ינום ולא ישן שומר ישראל, למי נפקח זה אלו למי שמקוה לך, דכתיב הנה עין ה' אל יראוי למיחלים לחסדו".

32. שגם על יוסף נאמר: בן פורת יוסף, בן פורת עלי עין. עין ולא עינים, מכאן שעין אחת משגיחה על יוסף, טוב עין; עי' אדיר במרום עמ' רפה: "והוא סוד יוסף שנאמר בו: בן פורת יוסף בן פורת עלי עין שנפקח עליו העליון... של אמא". עי' עוד שם עמ' של; לעיל תיקון מג, הערה 12.

בִּידֵךְ (יחזקאל לו, ז), לְהַצִּיל מְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף מְמוֹת, בַּחֲבוּר שִׁיתְחַבֵּר בּוֹ מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד. וְזֶה סוּד: הַגָּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן (תהלים, קכ"א, ר), שְׁלֹמֹה [בְּעֵינַיִם שֶׁל זְעִיר אֲנָפִין] נִמְצְאִים נִימִין [כְּלוּמֵר] שְׁעָרוֹת עַל הָעֵינַיִם, וּבְגִלְגָּם נִסְתַּתְמוּ הָעֵינַיִם [שְׁלוֹ] לְפַעְמַיִם.³³ אָבֵל לְמוֹעֵלָה [בְּאֵרֶיךָ]: לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן - שְׁעֵינִי [שְׁלוֹ] פְּקוּחָה הִיא תְּמִיד.³⁴ וְלִמָּה? אֵלֶּא בְּגִלְגָּל [הָעֵינִי] שְׁמֹאֵל שְׁחֹר לְיָמִין.³⁵ אֹז: יְהוָה שְׁמֶרְךָ (שֵׁם, שֵׁם, ה) - לְמְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף. יְהוָה צִלְךָ עַל יַד יְמִינְךָ, [יְמִינְךָ] - זֶה מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד. יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא יִכְבֶּה (שֵׁם שֵׁם, ו) - [הַשֶּׁמֶשׁ] זֶה חֶסֶד עֲלִיוֹן שְׁמֵתִפְשֵׁט בְּכָל הַמְּדַרְגּוֹת³⁶ כְּדֵי לְתַקֵּן אוֹתוֹ. אֹז יוֹמָם מִתְחַזֵּק בְּשֶׁמֶשׁ לְהַמְתִּיק אֶת כָּל הַדִּינִים, בְּזִמְנֵן שֶׁהוּא [הַשֶּׁמֶשׁ] שׁוֹלֵט. וְיָרַח [בְּלִילָה] בְּרָרְךָ זֶה, בְּסוּד שֶׁל יוֹמָם הוּא מִתְחַזֵּק, שְׁנֵאמַר בּוֹ: וְהָיָה אוֹר הַלְּבָנָה כְּאוֹר הַחֲמָה (יִשְׁעִיהָ לְכוּ). אֹז: יְהוָה יִשְׁמְרְךָ מִכָּל רָע (שֵׁם שֵׁם, ו), [כָּל רָע] - זֶה גּוֹג, בְּזִמְנֵן שִׁיתְחַבְּרוּ אַחֲרָיו כָּל הַטְּמֵאוֹת, [אֹז]: יִשְׁמַר אֶת נַפְשְׁךָ. יְהוָה יִשְׁמַר צִאתְךָ (שֵׁם שֵׁם, ח) - בִּיצִיאָה לְמִלְחָמָה מִתּוֹךְ יְרוּשָׁלַיִם, וּבּוֹאֶךָ - בְּזִמְנֵן שְׁלֵלְךָ [מְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף] בְּתוֹךְ הַקְּלָפוֹת כְּדֵי לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ. אֹז הַתְּקוּן יִשְׁלַם לְעוֹלָמִים, [כְּפִתּוּב:] מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם, וְדָאֵי.

בַּה, לְמִיחָלִים לְחַסְדוֹ דְּהַכִּי אֲתַחְבְּרוּ לְעֵלָא יְמִינָא וּשְׁמֹאֵלָא כְּחָדָא. וְלִתְתָא וְהָיוּ לְאַחֲדִים בִּידֵךְ לְאַשְׁתַּזְבָּא מְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף מְמוֹתָא, בְּחַבּוּרָא דְאַתְחַבֵּר בַּה בְּמְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד. וְרָזָא דָא הַגָּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן. דְלִתְתָא קִימִין נִימִין שְׁעָרֵי עַל עֵינַיִן, וּבְגִינִיהוּ אִסְתַּתְמָן עֵינַיִן לְזִמְנִין. אָבֵל לְעֵלָא לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן, דְעֵינָא פְּקִיחָא אִיהוּ תְּדִיר. אֲמֵאֵי. אֵלֶּא בְּגִין שְׁמֹאֵלָא דְאַתְהֵדֵר לִימִינָא. כְּדִין ה' שׁוּמְרְךָ לְמְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף. ה' צִלְךָ עַל יַד יְמִינְךָ דָא מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד. יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא יִכְבֶּה דָא חֶסֶד עֲלָאָה דְאַתְפְּשֵׁט בְּכָל דְרָגִין לְאַתְקְנָא לִוְן. כְּדִין יוֹמָם אֲתַתְקַף בְּשֶׁמֶשׁ לְבַסְמָא כְּלָהוּ דִינִין בְּזִמְנָא דְאִיהוּ שְׁלִיט. וְיָרַח כְּגוֹנָא דָא כְּרָזָא דִיוֹמָם אֲתַתְקַף, דְאַתְמַר בַּה וְהָיָה אוֹר הַלְּבָנָה כְּאוֹר הַחֲמָה. כְּדִין ה' יִשְׁמְרְךָ מִכָּל רָע דָא גּוֹג, בְּזִמְנָא דִּיתְחַבְּרוּן כְּלָהוּ מְסֻאָבִין אֲבַתְרָה, יִשְׁמַר אֶת נַפְשְׁךָ. ה' יִשְׁמַר צִאתְךָ, בְּמַפְקָה לְאַגְחָא קְרָבָא מְגוּ יְרוּשָׁלַיִם. וּבּוֹאֶךָ, בְּזִמְנָא דִּיהֶךָ גּוּ קְלִיפִין לְתַבְרָא לִוְן. כְּדִין תְּקוּנָא יִשְׁתַּלֵּם לְעוֹלָמִין, מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם וְדָאֵי.

33. ע"י אדרא רבא ח"ג, קלו, ע"ב.

34. עיי"ש; אדיר במרום עמ' רפה.

35. שם קכט, סע"ב.

36. ע"י ע"ח שער כב, פה, כלל ז', ח"ב, ו, ע"ד.